

Лэдзёны ВКП(б)
Сыктивдінса
райком да
райисполком

Став странаясса пролетарийяс, ётувтчой!

КОЛХОЗНИК

№ 105 (406)

Ноябрь

15

1938 во

Номерлөн дон 8 ур

Стахановецјас первој Став- сојузса совешщаніјелы кујим во

Реконструкція војасо социализм страналыг став народнөй овмөс вөлі јона вооружитма первокласнөй техникайн.

Промышленност, транспорт, вѣзму овмөс кутисны нуждајтчыны велөдөм кадрјаслөн ыжыд арміяын, кодјас вермісны ескө оседлајтны выл техника да бостны сылыг максімум сіјөс, мыј сіјө верміс сетны. Но кадрјас вөлі еща. „Тайө вөлі серјознөй опасност, коді лоі сы вөсна, мыј кадрјаслөн быдмөм, кодјас вермісны оседлајтны техникасө, ез вевјав да ылө колччис техника быдмөмгыс“. (Ставсојузса Коммунистическөй (большевикјас) партіјалөн исторія, 321 лѣтбок).

Кадрјас јылыг вопрос лоі первостепеннөй вопросн. Сталин јорт сетис выл лозунг: „Кадрјас решајтөны ставсө“. Сталинскөй лозунг вылө вочакыв пыфөи быдласаң паскаліс паскыд да уна гранја дѣженіе выл техникайн овладејтөм вөсна. Но техника освоитөмлөн да ужлыө производителност воө кыпөдөмлөн меґса јарјугыд да меґса замечательнөй примерөн лоі стахановскөй дѣженіе, коді заводчис довбасса шахтајасын да сөгса вујис промышленност да транспорт мукөдө отраслиасө, сөгса і вѣзму овмөс шымыртөмөн. Тайө вөлі зев ыжыд всемірно-историческөй төдчанлулөн почин.

Стахановскөй дѣженіе паскөдөмлы ыжыд төдчанлул імеігис промышленностса да транспортса стахановецјаслөн Ставсојузса совешщаніе, коді ужаліс Кремлын 1935 вога нојабр 14 лунсаң 17 лунөз. Совешщаніесө востіс паметыг вунлытөм пламеннөй большевик Герго Орджоникидзе.

Сы бөрсө вылын производителноста ужлөн асланыс методјас јылыг сорнјасөн выступитисны мјан странаса замечательнөй јөз, партіјнөй да ыепартіјнөй большевикјас, кодјас медвоө кыпөдөсны современостлөн ыжыд дѣженіелыг знамја. Алексеј Стаханов, Александр Бусыгин, Евдокія да Марія Виноградовајас, Ыкіта Изотов, Николај Сметанин, транспортса машинистјас Петр Кривонос да Александр Огнев да социалистическөй рөдінаса уна мукөд славнөй піјан да нывјас.

Нојабр 17 лунө совешщаніе помны выступитис народјаслөн великөй учител да вожд Сталин јорт.

Сталин јортлөн замечательнөй реч лоі марксизмленінізм сокровищницаө

зев озыр вкладөн, выл общественнөй дѣженіелыг вујјас да перспективаяс јарјугыда анализирөйтөмөн. Сталин јортлөн историческөй реч кыпөдөс воөдөстчөмлыг да трудовөй энтузіазмыг вылыг содтөм да востіс стахановскөй дѣженіелыг паскыд туј воөд развѣјтчөм вылө.

Кремлын стахановецјаслыг совешщаніе чукөртлан лунсаң колі 3 во. Тайө војаснас мјан страна шедөдөс гигантскөй победајас социалистическөй строителствоса став фронтјас вылын. Сталинскөй Конституція вдохновитис советскөй народөс выл трудовөй подвигјас вылө, выл достиженіејас вылө. І тайө успехјас подув вылын воөд восковтис стахановскөй дѣженіе.

Колөм кујим во демонструјтисны став мирлы. мыј стахановецјас сіјө збылыг јөз, кодјас способнөјөс бостны техникаыг максімум сіјөс, мыј сіјө вермө сетны. 1934 воын мјан промышленностса рабочөјјас уж производителностлөн шөрпөлөс пріорост вөлі 10 прөцент мында. Но 1936 воын-ын стахановскөй дѣженіе петкөдліс асыг вынсө: СССР-са крупнөй промышленностын рабочөјјас ужлөн шөрпөлөс производителност содөс 21 прөцент вылө. 1937 воын стахановскөй дѣженіе вајис мјан страналыг выл грандіознөй победајас: став народнөй овмөсөн вөлі тыртөма мөд сталинскөй вѣтвоса план да торјөн өті рабочөй вылө уж производителност куза сіјөс вөлі төдчымөнја тыртөма содтөдөн.

Стахановскөй дѣженіе содтөмөн рабочөй класс да колхознөй крестанство петкөдлөны партія дінө, Сталин јорт дінө, асланыс социалистическөй рөдіна дінө асыныс преданност да радејтөм.

Стахановскөй дѣженіе вылө кыпөдө рабочөй класслыг материалнөй уровень. Стахановскөй дѣженіејекөд јитөдн рабочөјјаслөн уждөн дугдывтөг содө.

Стахановскөй дѣженіе—большевикскөй партіјалөн да Сталин јортлөн быдтас. Сіјө быдлун чужтө ужлыг выл геројјасөс да героинајасөс—коммунистическөй стрөј победа вөсна самоотверженнөй борецјасөс. Со мыла, кјјас лежытөг, стахановскөй дѣженіе колө паскөдны паскыда да пыдө, быдтыны стахановецјаслыг выл да выл отр'адјас.

К. Је. Ворошілов јортлөн реч

Великөй Октябрскөй Социалистическөй революцијалы XXI годовшщина лунө парад вылын

Јортјас красноармејецјас, командирјас, комиссарјас, політработникјас, рабочөјјас да работницајас, колхозникјас да колхозницајас, учонөјјас,

странаса народјас, честөн петисны пріродаса капризјаскөд тышыс.

Царјаскөд, дворянакөд, капиталистјаскөд да кулакјаскөд отлаын век кежлө

гигант јединодушнөја гөлөсујтис тайө блок вөсна, мјан великөй партія вөсна, асланыс вожд, мјан Сталин вөсна. Советскөй Сојуз олө выл, Сталинскөй Конституція, торжествуйтыс социализмөн меґса демократическөй да славнөй Конституція југөр улын.

Том патриотјаслөн выл уна сурс лыда отр'адјас пырисны советскөй интеллигенція радјасө, коді мунө став великөй народкөд орччөн.

Быдмөны да содөны мјан страналөн замечательнөй јөз—стахановецјас да стахановкајас. Уж да творчество став отраслјасын најө демонструјтөдны ачывлытөм успехјас да достиженіејас, петкөдлөны фелдөн, мыј вылө способен свободнөй советскөй морт, коді ужалө миллионјас интересјасын, социализм интересјасын.

Советскөй нывбаба успешнө ордысө мужчінакөд социалистическөй строителство став попришщөјас вылын. Заводјасын да фабрикајасын, государствовөн управлајтан органјасын да вѣзму овмөсын, научнөй лабораторіяјасын, парходјас да паровозјас вылын, автомашинајас да самолөтјас вылын—быдлаын сіјө бостө места мужчінакөд орччөн, кызі аслас государстволөн равноправнөй гражданин, кызі асыг социалистическөй олөм превосходнөй, кужыг стрөбитыс. Советскөй Сојузса Герөјјаслөн Грізодубова, Осипенко да Раскова јортјаслөн сокыдлул куза ісклүчительнөй лебөдөм справедливөја восхитщанічөдө ужалыг јөзөс не сомын мјан рөдінаын, но і сіјө префелјас сајын. А өд мјан сөщөмјасыс, кызі тайө прекраснөй тројка абу ещаөн, најө уна сојас. Налөн лыдыс содө да кутас содны мјан социалистическөй рөдіналөн бурнөја быдмөмкөд шөщ.

Јортјас! Мјан медлок классөвөй врагјаслөн агентса—троцкистско-бухаринскөй предательјас, вредителјас і колөм воын зіллісны нудөны асыныс гнуснөй подрывнөй ужсө. Государственнөй власт, став мјан народ, кодјасөн вескөдлө Ленинлөн—Сталинлөн партія, кызі і вождык, пөщадатөг бертисны тайө најтсө. Мјан страваын мерзостнөй вредителстволыг послөдствіејасөс бырөдөмкөд өтшөщ бырөдсө і сіјө бандајаслөн охвостјөыс, кодјас гусөн новлөдлісны чер асланыс страна јур вылын.

(Помсө вѣдө 2 лѣтбокыө)

врачјас, учителјас да іскусствоса работникјас, јортјас, стахановецјас, стахановкајас да комсомолецјас, зарубежнөй рабочөй организацијајасса представител јортјас!

Большевикјас Ставсојузса Коммунистическөй Партіјалөн Центральнөй Комитет да Советскөй Социалистическөй Республикајаслөн Сојузса Правітельство поручитисны меным чолөманны тјанөс да вѣставны асыныс поздравленіејас СССР-ын Великөй Октябрскөй социалистическөй революцијалөн 21-өд годовшщина празник случај куза. (Аплодисментјас).

Јортјас! Мјан славнөй исторіјалөн колөм кыч өткөд во мј пасјам, кызі социализм выл успехјаслыг да достиженіејаслыг во. Ленин—Сталин партія іспытаннөй вескөдлөм улын став отраслјасса да назначеніејасса мјан промышленност, көрттуј, вавыв да воздушнөй транспорт, став тайө да мјан социалистическөй овмөслөн мукөд участокјас развѣјтчисны, преуспевајтисны, мунисны воөд выл победајас туј куза.

Зев ыжыд успехјас мј шедөдөм сіз-жө мјан социалистическөй земледеліелыг. Колөм гождөм, кызі төдса, вөлі ез јона благопріјатнөјөн. Но, мјан вѣзму овмөслөн социалистическөй форма вөсна, мјан

мунисны му вѣвса уна миллион труженіклөн засуха, суховөй, саранчаа војасө неизбежнөй шыгјалөм да гібел да великомученик, россіјаса крестанин сокыд, рабскөй олөмлөн мукөд спутникјас. Горөдөја да увереннөја вѣдөдө өні воөд мјан колхозник, коді фелө вылын төдмаліс социалистическөй стрөјлыг величјесө да вынсө. Сіјө, кызі і став советскөй народ, төдө, мыј великөй Коммунистическөй партіяөн вескөдлана советскөй государствовө вермө победајтны асыг став врагјассө, сы лыдын і пріродалыс враждебнөй вынјас.

Јортјас! Дугдывтөг быдмис да воөд быдмө народнөй массајаслөн благосотояніе.

Великөјөс тайө во чөждөн мјан странаын социалистическөй наукалөн да культуралөн успехјасыс да завоеваніејасыс. Најө унасікасаөс, најө уна, најө пронізывајтөны миллион массајаслыг буквально став олөмсө, најө ставлы төдсаөс.

Кыч өткөд во пырас мјан исторіяө, кызі Сталинскөй Конституція олөмө өртан во.

ССР Сојузса да сојузнөй республикајасса Верховнөй Советјасө бөрјысөмјас збылыг лоіны Ленин—Сталин фелдөн триумфөн, коммунистјас да беспартіјнөјјас блоклөн триумфөн. Став страна, став народ—

Рабочёјјасос снабжајтём леҙома асвізув вылө

Пажгаса вөрпунктлы тавоса нолөд кварталын да 1939-өд вога первој кварталын колө пөрөдны да кыскыны 80 сурс кубометр вөр. План абу ічөт. Тајб плансө тыртөмын кукасны участвуйтны 17 колхоз да пыружалан кадрса рабочёјјас. Вөрлеҙмөдөн став процессјас вылын должен ужавны 500 гөгөр морт.

Вөрлеҙан план тыртөм қоннас завісітө рабочёјјасан, налы лөсөдөм культурно-бытовөј условіејасан. Татысан петөмөн колө пасјыны, мыј 500 рабочёјјасе снабжајтөм ем ыжыд төдчанлуна мог, но тајб мог јывсыс қікөз вундөдөмаөс Ыбса леспродторгын началнык Кірушев да скла-

дын јуралыс Раков јортјас.

Рабочёјјасөс снабжајтөм леҙөмаөс асвізув вылө. Напрімер, Кірушев да Раков оз „вермыны“ рабочёјјасөс обеспечітны ні картофелдн, ні черіөдн, мукөд прөдуктајас јылыс сорніттөг.

Леспродторгса работнїкјаслөдн беспечовост вәјөдөзев омөл послөдствіејасө. Напрімер, Карнана јол да Варыш јол участокјасан быдлун 6—7 морт петөдны сіктөз, прөдуктајасла. Леспродторглөдн тајб небөлшевістскөј практикаыс јона кучкалө вөрлеҙөмлыс кварталнөј план тыртөм куза. Тацөдм практикаыскөд колө решітелнөја помавны.

доронін.

„Оласны-на і клубтөгыс...“

Гашдорса „Јарегә“ колхозын (Пал сіктөсөвет) томјөз зев актївнөја заводітлісны стрөбітны колхознөј клуб. Стрөбітөлнөј материалјас заготовітөм куза колхоз правленіе сетіс ыжыд отсөг. Но кор бөрвылас ставыс лоі даө, колхоз правленіе вежіс ассыс решеніјесө да стрөбітөлнөј

матеріалсө іспөлујтис конушна вөчөм вылө.

Колхознөј томјөзөс правленіјеса шленјас могмөдісны кывјасөдн, мыј: „Міјан клубыс ез-на вөвлы, но пыр-на овіс. Оласны-на і өні клубтөгыс. Гәждөчыны позө ывла вылын.“

Белых.

Оз кывзысны колхознїкјас гөлөсө

„Выл тујөд“ колхозлөдн правленіе (Шыладор) оз кывзыс колхознїкјас гөлөсө. Селскохозјственнөј артеллыс сталінскөј устав нарушајтөмдн, торја колхознїкјас аслыныс лїчвөј ползованіе вылө пукта-

лісны турун. Тајб нарушателјас кузәыс мера прімітөм могыс, колхознөј обшцөј собраніе шуліс тајб турунсө өтүвтны, но колхоз правленіе упорнөја оз пөрт өлөмө собраніелыс шүдмсө.

Торлопов.

Өдзөдны һаң вартөм

Доэ сіктөсөветува „Добровөлец“ да „Выл доэ“ колхозјасын һаң вартөм мунө вывті һөжјө. А „Інтернаціонәл“ колхоз вар-

төмө һөшта ез-на бөстчыв. Колхозјас һәфөјтчісны МТС-са машїна вылө, а МТС-лөдн машїнајасыс жугласөмаөс.

Һомі АССР-ын народнөј здравоохраненіе

жык слава. Стрөбітөма кык санаторїја логочнөј да коствөј вїсысјаслы. Чөлаөдлөдн гојса оздоровітелнөј меропрїјатїејас вылө 1938-өд воын вїзөма 200 сурс шәјт. Сөмын өті 1938 воын республикаса шөјччан керкајасын, курортјасын да санаторїјасын шөјччісны да прімітісны леченіе 2.200 морт. Вїсысјаслөдн төдчымөднја јукөд лечітчөм вылө мөдөдөсөдны республика ортсыса курортјасө, кодї сїз-жө содө воыс-воө.

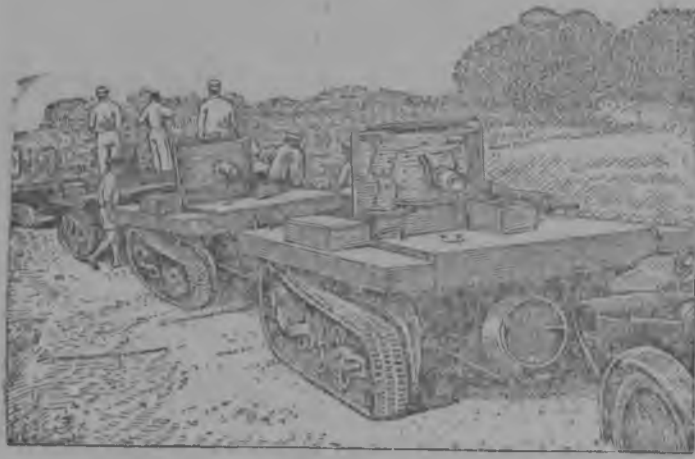
Торјөдн колө пасјыны вөрлеҙанїнын мефіцінскөј сет паскөдөм. Революціјәөз вөрлеҙысјасөс мефіцінаөдн обслужївајтөм һөтї ез вөвлы. Өні сөмын вөрлеҙысјасөс мефіцінскөја обслужївајтөм вылын ужәлөдны 26 фөлдшерскөј пункт, 5 врачебнөј амбулаторїја да 13 болныца.

Мефіцінскөј учреждөніејаслөдн лыд содөмкөд шөщ өдјө муніс кадрјасөс гөтөвїтөм. Среднеј мефі-

цінскөј кадрјасөс гөтөвїтөм могыс 1930-өд воын өблї востөма фөлдшерско-акушерскөј школа. Тајб кадколастнас леҙөма 605 фөлдшерөс, акушеркајасөс да медгестрајасөс. Республикаса лечөбнөј учреждөніејасын өні ужәлө 104 врач.

Зөв јона вежісны врачјаслөдн да среднеј мефперсоналлөдн ужәлан условіејасыс. Сіктса врачебнөј участок јонмөдөм јылыс партїја да правітелствөлдн бөрја шүдмыс кыпөдіс мефіцінскөј работнїкјас пөвсын зөв ыжыд подјөм. Талунја лун кежлө врачјас да мефіцінскөј работнїкјас пөвсын мї імеітам ог ещә ентузіастјасөс, кодјас асланыс уж дїнө относітчөмын петкөдлөдны болшевістскөј обрачејас, сетөдны став вын сы вылө, медем честөдн пөртны өлөмө мефіцінскөј работнїкјас воғын сулалан став могјас.

Кїтајын војеннөј дејствїејас

Герпас вылын: Кїтајскөј арміјәлөдн танкјас мөдөдөчөны передовөј позїціјајас вылө.

Кїтајын војеннөј дејствїејас

Лунвыв Кїтајын

Кїтајскөј војска, Кантон вылө контрнаступленіе паскөдөмдн, мырөдісны јапонөцјаслыс уна пункт.

Кїтајскөј офіціалнөј даннөјјас серті, кїтајскөј војска вөтліс јапонөцјасөс Шїцзіныс (Кантонсаң 10 кілометрөдн војывлаһын). Сїз-жө сөведеніејас серті, кїтајскөј војска грөзїтөдн Кантонлы кујим бөксән:

Фөшаң, Шїцзің да Бәло бөксәң. Јапонскөј војскајас Фөшаң рајонын да Кантон—Хаңкоусскөј көрттуј пөлдн дејствуйтыс кїтајскөј частјасөдн кышалөмыс пөлдөдн вөшјөдн Кантонлан.

Нојабр 12 лунө кїтајскөј војска бөстїсны Цунхуа. „Тәјмс“ гәзөтлөдн гөнгкөнгскөј корреспондөнт јүөртө, мыј Жөмчужнөј ју устїеын концентрїрујтөма 70 јапонскөј војеннөј судно.

Испәнїјаса фронтјас вылын

Асыввыв фронт

Оборона куза испәнскөј мїністерство офіціалнөј сводкаын вїставөд, мыј Ебро зонаын нојабр 12 лунө мјәтежнїкјаслөдн да интервентјаслөдн војска танкјас да артіллерїја отсөгөдн һүдїсны уна атака республиканскөј позїціјајас вылө.

Республиканскөј војска енергичнөја венїсны врагыс став атакајасөс, кодї бөстїс төдчымөднја воштөмјас.

Гөгре ју секторын мјәтежнїкјас өткымын участокјас вылын һүдїсны чорыд атакајас республиканскөј позїціјајас вылө, кодјас расположітчөмаөс

јулөдн вескыд берег вылын. Но республиканскөј частјас сїз-жө венїсны став сїзө атакајасөс, секї мјәтежнїкјаслыс 45 салда төс пленө бөстөмдн. Республикаскөј авїаціја усөпешнөја бомбардїрујтис мјәтежнїкјаслыс лїнїјајас да һәјб војскајаслыс чуөкөрјас. Республикаскөј лөтчїкјас ускөдісны өтшөщ кык італјанскөј „Фїат“ самолөт.

Лөванта фронт

Республиканскөј војска венїсны мјәтежнїкјаслыс һөкымын атака.

Мукөд фронтјас вылын положенїеыс вәж кофөс.

Һөлөд кварталын сөм чуөкөртөм мунөм јылыс сыктывдїнса рајфїнотфөллөдн нојабр 10-өд лун кежлө сводка

(прөчөнтјасөдн)

Сїктөсөветјас	Налоговөј платежјас	Обязәтөлнөј страховөј платежјас	Добровөлнөј страхованїе	Зәјөм вҙносјас
Лопју	40,0	28,9	1,5	0,5
Ыб	20,0	38,2	17,8	66,0
Пәжга	21,0	32,7	62,4	32,2
Лөзым	18,0	31,8	3,0	18,0
Һувчїм	—	29,0	0,4	—
Гөска	42,0	59,0	25,2	15,0
Вылгорт	26,0	20,5	100,0	4,0
Слөбөда	20,0	36,2	15,2	24,0
Зөленөч	32,0	30,0	15,7	2,0
Чәс	24,0	19,4	0,8	2,0
Пәл	22,0	23,8	35,9	13,0
Прөндор	37,0	32,1	25,2	—
Шыладор	82,0	51,0	3,0	6,0
доэ	29,0	17,2	6,0	4,0
Озөл	46,0	39,5	62,0	15,0
Мәжә	33,0	30,1	31,3	18,0
Көрткерөс	51,0	42,3	26,2	33,0
Позгыкерөс	41,0	29,5	0,9	50,9
Мордїн	34,0	58,9	31,2	6,0
Лөпыдн	71,0	51,5	—	25,0
Ставыс рајон пәста	37,8	38,2	45,3	20,2

Кор мынтасны уждөн?

Ме таво 14 лун ужәлө кылөдчан ужјас вылын—берегыс весәлїм космөдм вөр. Тајб уж кузәыс ем квїтанціја, код серті меным колө бөстны 75 шәјт. Ужәлан кадсаң колїнн квәјт төлыс, но Сыктывдїнса кылөдчан контора өнөз-на ез мынтыс.

Тајб вөпроснас шыөдчылїнн і бригадїр В. А Лыткїн дїнө, но сїзө һөкущөдм вөчакыс ез сет. Ез вїстав, кытыс ме должен корсны ассым уждөн.

Колхознїца Анна Петровна Старцева. Доэ сїктөсөвет „Інтернаціонәл“ колхоз.

Рајсвјәз пөрјөдліс

КОЛХОЗНІКЈАСӨС

Рајсвјәз пәжгаса колхознїкјаслы таво гөжөмнас көсјысліс лөсөдны радіо. Колхознїкјас урожај ідрәлан кадын термасөдн сүвтөдлісны столбјас. Ставыс өблї даө, медем сүвтөдны радіо, но рајсвјәз пөрјәліс колхознїкјасөс да радіо колө өнөз лөсөдтөм.

Төмов.

Рајрабочкомлы төдвылө

Пәжга вөрпунктса Варыш јол участкаын рабочёјјас пөвсын оз мун һөкущөдм культурнөј уж. Краснөј уголокын һүдөдма ремонт, но культурнөја өборудујттөм.

Краснөј уголокө культурнөј инвентар: музыкалнөј инструментјас, плакатјас да мукөд вөрсанторјас абу лөсөдөма.

Рабочёјјас корөдн рајрабочкомлыс лөсөдны коләна культурнөј условїе.

Пөтапов.

Зәметка бөрсә

Мїјан, октәбр 27-өд лунга гәзөтын, јөзөдөдм зәметка „Мәмөдн өновтөм чөлаөд“ вылө рајпрокуратура јүөртө, мыј фактыс збыл. Слөбөда сїктөсөветулыс Натәлја Ивановна Кодәновә өнө чөлаөсө һуїс әслас ужәлан өнө.

Ответствен. редактор А. КАРМАНОВ

ВОШІ шырөд бұрыса һөл арөса көбыла вөв. Азгысөс корәм јүөртны Вылгортса „Пөбөда“ колхозлы.

А. Сївков.

ГУРІ шыргөд рөма пөрыс мерїн вөв, һөходїтчө Вылгорт сїктөсөветува „Пөбөда“ колхозын.

А. Сївков.

ГУРІ көбыла-чәң, кодї тавоса октәбр 25-өд лунга өлө Буфөдннї нїма колхозын (Гөска сїктөсөвет). Н. Јөлкїн.